

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/13/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012209675
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012209675.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcu: C. O., nar. XX.XX.XXXX, občan Slovenskej republiky, trvale bytom O. č. XX, XXX XX D., zast.: Consilior Iuris s.r.o., advokátskou spoločnosťou so sídlom Miletičova č. 23, Bratislava, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Špitálska č. 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 06. novembra 2013 č. k. 2S/2255/2012-44, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 06. novembra 2013 č. k. 2S/2255/2012-44 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. AA/2012/13818-SSVODPC z 12.09.2012 ako aj rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky č.: A/2012/08938/761/MPN z 12.07.2012 r u š í a vec mu v r a c í a na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 323,50 € z titulu právneho zastúpenia.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: AA/2012/13818-SSVODPC z 12.09.2012 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - č. l. 18) žalovaný ako odvolací správny orgán oprávnený v zmysle § 4 zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v znení neskorších predpisov, § 51 písm. b) zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku tiež „zák. č. 447/2008 Z. z.“) a podľa ustanovenia § 59 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku tiež „zák. č. 447/2008 Z. z.“) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky č.: A/2012/08938/761/MPN z 12.07.2012 vo veci odňatia parkovacieho preukazu v zmysle §

45 ods. 14 zák. č. 447/2008 Z. z.

Podľa § 45 ods. 14 zák. č. 447/2008 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávajúcu vec príslušný orgán rozhodne o odňatí preukazu alebo parkovacieho preukazu a o povinnosti vrátiť preukaz alebo parkovací preukaz, ak sa zistí, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nespĺňa podmienky podľa § 17 ods. 1 na vyhotovenie preukazu alebo parkovacieho preukazu ustanovené týmto zákonom alebo preukaz alebo parkovací preukaz sa vyhotovil neprávom, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na preukaz alebo parkovací preukaz alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa na písomnú výzvu príslušného orgánu nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa nepodrobí posúdeniu zdravotného stavu alebo opätovnému posúdeniu zdravotného stavu, a bola na tento dôsledok v písomnej výzve upozornená. Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz alebo parkovací preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jeho odňatí.

2. Žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že podľa posudku č. AA/2006/15044-GROPC z 13.12.2006 sa zmenili skutočnosti na trvanie nároku žalobcu na parkovací preukaz. V tomto posudku bola žalobcovi určená miera funkčnej poruchy 50% s tým, že žalobca sa považoval za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Avšak v zmysle uvedeného posudku nebol odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, a preto sa zmenili skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na parkovací preukaz.

3. Pôvodne s poukazom na právnu úpravu platnú do 01.01.2009 žalobca dostal osobitné označenie vozidla prepravujúceho TZP osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu. Avšak od 01.01.2009 sa začali vydávať parkovacie preukazy, ktorých držiteľom môže byť fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí.

Náhodnou kontrolou v roku 2012 bolo zistené, že na parkovací preukaz žalobca nemá nárok (nebol odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom), čím sa zmenili skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na parkovací preukaz, čo podľa prvostupňového orgánu vyplýva z lekárskeho posudku vyhotoveného v roku 2006 a 2012.

4. Na námietku žalobcu, že pri dlhšom chôdzi sa mu stehno v protéze zohreje, spotí a tým mu vznikajú pľuzgiere, pre ktoré zostáva úplne imobilný, žalovaný s prihliadnutím na novší lekársky posudok zo dňa 04.09.2012 uviedol, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, lebo je schopný premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastupovať, vystupovať a zvládnuť iné situácie v ňom. Taktiež nemá praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí.

Tieto závery vyplynuli žalovanému z posudku č. BA/2010/62640/PP/JT z 26.08.2010, podľa ktorého je žalobca fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím v zmysle zák. č. 447/2008 Z. z., ale nespĺňa podmienku ustanovenú v § 17 ods. 1 citovaného zákona, t. j. nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a ani nemá praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí.

5. Ďalej žalovaný zdôraznil, že posudkový lekár žalovaného opätovne v zmysle predloženej spisovej dokumentácie vydal dňa 28.09.2010 lekársky posudok č.: AA/2010/12419-NSVOPČ, a určil žalobcovi mieru funkčnej poruchy 70 %. Posudkový lekár nezistil taký stupeň pohybového alebo iného (napríklad kardiovaskulárneho) postihnutia, ktoré by dostatočne odôvodňovalo neschopnosť žalobcu premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastúpiť do neho, udržať sa v nich počas jazdy alebo zvládnuť inej situácie v prostriedkoch hromadnej dopravy.

Takisto posudkový lekár uviedol, že v predloženej dokumentácii sa nenachádza údaj o odkázanosti žalobcu na používanie ortopedických pomôcok a tiež, že nie je relevantný údaj o ťažkom pohybovom postihnutí žalobcu v dôsledku degeneratívneho postihnutia chrbtice, váhonosných zhybov a o ťažkom obmedzení fyzickej výkonnosti v dôsledku ischemickej choroby srdca, po kardiologickej intervencii.

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z. z. v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz na základe právoplatného rozhodnutia o parkovaní preukaze.

Podľa § 14 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení fyzická osoba s ťažkým zdravotným

postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo
- c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

6. Proti napadnutému rozhodnutiu žalobca podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu na Krajský súd v Bratislave žalobu doručенú na krajský súd faxovým podaním dňa 13.11.2012.

7. Žalobca poukazoval nesprávne právne posúdenie veci vykonané žalovaným, ďalej že skutkový stav nebol zistený dostatočne na posúdenie veci a navyše napadnuté rozhodnutie je aj zmätočné, pričom poukázal na dôsledky dopravnej nehody z 18.06.2005, t. j. na amputáciu jeho ľavej dolnej končatiny nad kolenom.

Hoci po nadobudnutí účinnosti zák. č. 447/2008 Z. z. sa platné osobitné označenie vozidla vymieňalo za parkovací preukaz, tak podľa žalobcu táto výmena nie je spojená s prehodnocovaním miery funkčnej poruchy žiadateľa. Preto žalobca nepredkladal žalovanému žiadne lekárske nálezy, nakoľko o možnom prehodnotení nevedel, mal parkovací preukaz a teda bol spokojný.

8. Tiež žalobca poukázal na § 47 ods. 3 Správneho poriadku s tým, že žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s jeho námietkami uvedenými v odvolaní ohľadom vzniku pľuzgierov pri dlhšej chôdzi a následnej imobility a ani nebol zohľadnený lekársky nález zo dňa 18.12.2009 vydaný MUDr. D., v ktorom je uvedené, že jeho zdravotný stav si vyžaduje trvalé šetrenie končatín, ax. skeletu chrbtice, čo vyžaduje uľahčenie životných podmienok, bezbariérové prostredie, individuálnu prepravu.

V súvislosti s uvedeným žalobca poukázal na § 13 ods. 5 zák. č. 447/2008 Z. z. a argumentoval, že v rozpore s uvedeným ustanovením však k posudkovej lekárske prizvaný nebol.

9. Na pojednávaní ešte poukázal na § 65 ods. 5 zák. č. 447/2008 Z. z. a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej na účely rozsudku len „Najvyšší súd“) sp. zn. 1Sžso/2/2012.

Podľa § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z. z. v relevantnom znení pre prejednávajúcu vec posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivitu alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

Podľa § 11 ods. 10 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada.

Podľa § 65 ods. 5 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení odkázanosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím na osobnú asistenciu, odkázanosť na sprievodcu, odkázanosť na kúpu pomôcky, odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, odkázanosť na kompenzáciu zvýšených výdavkov a odkázanosť na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, ktoré boli posúdené podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa po 31. decembri 2008 neprehodnocuje podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak u občana s ťažkým zdravotným postihnutím nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave, osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a v prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti, ktoré majú vplyv na trvanie odkázanosti.

10. Krajský súd ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie tomuto predchádzajúce v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť podľa § 250j ods. 1 O.s.p., pretože rozhodnutie a postup žalovaného v medziach žaloby je v

súlade so zákonom.

11. S poukazom na ustanovenia § 244 ods. 1 a § 250i ods. 3 O.s.p, na cieľ sledovaný zák. č. 447/2008 Z. z. vrátane § 11 ods. 4, 8, § 45 ods. 14 ako aj na vymedzenie pojmov ťažké zdravotné postihnutie, posudková činnosť krajský súd zdôraznil, že žalobca v priebehu konania nepredložil žiadnu (novú) zdravotnú dokumentáciu a preto za relevantné listiny okrem posudku č. AA/2006/15044-GROPC z 13.12.2006 označil aj lekárske posudky zo dňa 04.09.2012.

Ich totožný záver, t. j. že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, lebo je schopný premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastupovať, vystupovať a zvládnuť iné situácie v ňom, a že taktiež žalobca nemá praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí, krajský súd s poukazom na zásadu, že právo vo všeobecnosti patrí bdelým, nespochybnil.

12. Podľa krajského súdu bolo v preskúmanej veci potrebné vychádzať zo skutkového stavu, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.). Tiež krajský súd zdôraznil, že ďalšie doklady alebo lekárske nálezy, ktoré by spochybnili správnosť záverov posudkových lekárov, žalobca nepredložil ani v súdnom konaní (s výnimkou nálezu MUDr. D. z 18.12.2009), preto krajský súd nemohol ani spochybňovať správnosť odborných lekárskeho záverov.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

A)

13. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 25.11.2013 (č. l. 57) proti rozsudku prvostupňového súdu žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v súlade s ustanovením § 205 O.s.p. uviedol nasledujúce dôvody odvolania:

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p./,

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. /§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p./,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam /§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p./ a

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci /§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p./.

14. Následne konajúci súd sumarizuje hlavné odvolacie dôvody:

- odvolacia námietka nespôhlivo zisteného skutkového stavu vychádza

o z relevantnosti predloženého lekárskeho posudku z 13.12.2006, ktorý podľa žalobcu nemôže byť komplexným posudkom tak, ako to požaduje ustanovenie § 11 zák. č. 447/2008 Z. z.,

o z neaktuálnosti lekárskeho nález, ktorý v rozpore s ustanovením § 11 ods. 8 zák. č. 447/2008 Z. z. je starší ako zákonom požadovaným max. 6 mesiacov,

o v súvislosti s uvedeným žalobca odmietol mu pripisovanú aktivitu pri predkladaní zdravotnej dokumentácie s poukazom na zásady, ktorými sa spravujú všeobecne akceptovanými zásadami správneho konania,

o ako aj v súvislosti na ortopedický nález MUDr. D. zo dňa 27.09.2006 (ktorý mal podporovať argumentáciu žalobcu na jeho odkázanosť na používanie motorového osobného vozidla) poukázal na interpretačný záver vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu (sp. zn. 1Sžso 2/2012), ktorý mal podľa žalobcu stanoviť základné predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 11 ods. 9 zák. č. 447/2009 Z. z. a ktorý opomenul krajský súd vôbec pri svojom rozhodovaní zohľadniť,

- k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci žalobca uviedol, že

o krajský súd nezákonným spôsobom preniesol dôkazné bremeno spoľahlivého zistenia skutkového stavu zo správneho orgánu na účastníka konania, a to aj podľa žalobcu v rozpore s právnymi názormi vyslovenými prostredníctvom rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžso 2/2010,

o neboli splnené zákonné kritéria, že žalobca sa vie pri svojej mobilite správať ako zdravý človek a na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti a

o krajský súd sa vôbec nevysporiadal s námietkou prednesenou na pojednávaní o nesprávnej aplikácii § 65 ods. 5 zák. č. 447/2008 Z. z., nakoľko zákonom stanovené podmienky podľa žalobcu pre postup

prvostupňového orgánu, t. j. na prehodnotenie odkázanosti žalobcu neboli splnené,
o navyše žalobca vôbec o prehodnotenie svojho zdravotného stavu nepožiadala,
o samotný zákonodarca v dôvodovej správe k predkladanému návrhu zdôraznil snahu zabrániť retroaktívnemu pôsobeniu, ktorá je prelomená existenciou takých zmien, ktoré môžu mať vplyv na trvanie jeho odkázanosti,
- odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom bolo odôvodnené tým, že
o predseda senátu krajského súdu bol povinný konať v zmysle § 118 ods. 2, 4 a § 120 O.s.p.

15. Žalobca záverom navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší napadnuté rozhodnutie spolu s prvostupňovým rozhodnutím a vec mu vráti na ďalšie konanie.

B)

16. Vo svojom vyjadrení (č. I. 66) zo dňa 05.02.2014 žalovaný vyslovil názor, že ako odvolací orgán sa stotožňuje s napadnutým rozhodnutím a svojim vyjadrením k žalobe.

Ďalej upozornil, že žalobca v podstate namieta rovnaké argumenty, ktoré už uviedol v žalobe; iba jedinou novou skutočnosťou je odňatie možnosti konať pred súdom.

17. Žalovaný po tom, čo zrekapituloval judikačné závery o naplnení zrušovacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, vyslovil záver, že krajský súd sa dostatočne a náležite vysporiadal s dôvodmi žaloby.

Čo sa týka namietaného ustanovenia § 11 ods. 8 zák. č. 447/2008 Z. z., žalovaný sa k tejto námietke priamo nevyjadril.

18. Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdiť v zmysle § 219 O.s.p.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

19. Najvyšší súd ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po verejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 ods. 1 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok zmenil tak, že podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. napadnuté rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

20. Najvyšší súd sa nestotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či ignorovanie právnych názorov vyslovených v inom súdnom prieskume pre aplikáciu rovnakého právneho ustanovenia môže naplniť niektorý zo zrušovacích dôvodov zákonodarcom uvedeným v § 250j ods. 2 O.s.p.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

21. Nakoľko žalobca svoje odvolanie oprel o viacero námietok (viď bod č. 13), potom za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd primárne vysporiadať s

námietkami, ktoré žalobca využil na spochybnenie zákonnosti postupu správneho orgánu smerujúceho k vysloveniu napadnutého rozhodnutia.

Až po vyslovení ich nedôvodnosti súdom vzniká právo žalobcovi na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky).

22. Žalobca svoje odvolanie založil na nesúhlase s vyhodnotením aktuálnosti účinkov lekárskeho posudku z 13.12.2006, podľa ktorého sa mal posudzovať a vyhodnocovať jeho zdravotný stav v zmysle príslušného právneho predpisu, a to v jeho neprítomnosti. Navyše poukázal v svojich odvolacích námietkach na nedostatok lekárskej posudkovej praxe vykonanej v jeho veci, keď posudkový lekár neprihliadol k na ortopedický nález MUDr. D. zo dňa 27.09.2006 (č. 1. 22).

V súvislosti s uvedeným ďalej žalobca brojil proti procesnému výkladu nesenia dôkazného bremena v rozpore s právnymi názormi, ktoré Najvyšší súd vyslovil pri objasňovaní obsahu ustanovenia § 11 ods. 9 zák. č. 447/2009 Z. z. v obdobnej veci prostredníctvom rozsudku sp. zn. 1Sžso 2/2010. Pritom skutočnosť, že žalobca túto námietku vzniesol až na pojednávaní pred krajským súdom dňa 06.11.2013, nespôsobuje, vzhľadom na neustály proces modifikácie právnych názorov vyššími súdmi, jej neuplatniteľnosť v súdnom prieskume.

23. Z obsahu odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd si aj uvedomoval svoju zákonnú povinnosť (vid č. 1. 45 - protiľahlá strana), že

„V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).“

t. j. mal sa zaoberať hore uvedenou námietkou týkajúcou sa výkladu ustanovenia § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z. z. Uvedeným, tzn. právnym vyhodnotením vplyvu zmenenej kvalifikácie zdravotného stavu žalobcu, ktoré bolo evidentne vykonané v jeho neprítomnosti, sa krajský súd opomenul zaoberať. Pritom v prejednávanej veci predmetom súdneho prieskumu je tiež správnosť právnej aplikácie ustanovenia § 11 zák. č. 447/2008 Z. z. v spojení s § 47 Správneho poriadku na zistený skutkový stav.

Podľa § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávanú vec posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

24. Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t. j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu meritórne odchýliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právne základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Preto s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

Z uvedeného dôvodu sa Najvyšší súd aj v tejto veci stotožňuje s právnym názorom vysloveným konajúcim senátom v obdobnej veci, a to prostredníctvom už vyššie citovaného rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 10. júla 2012 sp. zn. 1Sžso 2/2012, podľa ktorého (konajúci senát cituje v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p. v rozsahu relevantnom pre odôvodnenie svojich nižšie vyslovených záverov, v podrobnostiach je text rozsudku zverejnený na internetovej stránke Najvyššieho súdu):

„31. V odvolacom konaní Najvyšší súd tiež musel prihliadnuť na ďalší odvolací dôvod žalobcu, ktorý najmä poukázal na výskyt inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom svoju nespokojnosť so zisteným zdravotným stavom sústredil na nesprávnu aplikáciu § 11 zák. č. 447/2008 Z. z. v súvislosti s nedostatočným preverením jeho zdravotného stavu v neprítomnosti.

Žalobca najmä poukazuje na dokumentáciu lekára ortopéda MUDr. L. A., PhD., ktorý mal v priebehu troch rokov vystaviť lekárske nálezy s takmer nemenným zistením o zdravotnom stave žalobcu, ktoré je však celkom odlišné od skutkových záverov vyslovených v lekárskejších posudkoch. V pripojenom administratívnom spise sa nachádza lekárskeho nálezu uvedeného ortopéda z 24.02.2009 a 15.07.2010, kde sa konštatuje výskyt bolestivých stavov pri pohyboch a chôdzi, ktorý je označovaný ako trvalý. Žalobca spolu s podaním žaloby pripojil ďalší lekárskeho nálezu menovaného ortopéda zo 07.01.2011 s rovnakými medicínskymi závermi.

32. V súvislosti s uvedeným rozporným skutkovým stavom musí Najvyšší súd poukázať na ustanovenie § 11 zák. č. 447/2008 Z. z., ktoré vymedzuje účel a postup lekárskej posudkovej činnosti. Najmä ustanovenie § 11 ods. 9 citovaného zákona oprávňuje posudkového lekára vykonať posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby bez jej prítomnosti, avšak pri splnení podmienky (*conditio sine qua non*), že posudkový lekár vopred môže s vysokou pravdepodobnosťou vylúčiť pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo nie je evidentne potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť tohto diagnostického záveru (a *contrario* záver nižšie citovaného ustanovenia). V iných prípadoch posudkový lekár musí vykonať posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby za jej osobnej prítomnosti; opačný postup je zásadnou vadou zaťažujúcou hodnovernosť výsledkom posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby.

33. Navyše, hore uvedený záver nemôže ovplyvniť (ospravedlniť) ani nasledujúci odsek 10, ktorý zákonodarca vyslovil na ochranu posudzovanej osoby, ak využila svoje právo byť pozvaná na posúdenie svojho zdravotného stavu pred posudkového lekára; tzn. rozširuje situácie, kedy je posudkový lekár zaťažený dodatočnou povinnosťou aj v uvedenom prípade vykonať posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby v jej prítomnosti.

Preto chybné vyhodnotil krajský súd uvedené ustanovenie, keď pri svojom rozhodovaní (v závere odôvodnenia na str. 9 - viď najmä bod č. 11) zdôraznil tú skutočnosť, že „žalobca nepožiadaval písomne o posúdenie jeho zdravotného stavu.

[.....]

38. Čo sa týka záveru krajského súdu (najmä bod č. 11) formulovaným tak, že „V danom prípade posudok posudkového lekára je len podkladom pre vydanie správneho rozhodnutia a nie je predmetom preskúmavacej činnosti súdu, keďže posudok nie je rozhodnutím.“, s ním nemôže Najvyšší súd vysloviť paušálny súhlas. Naopak s odkazom na svoju doterajšiu judikatúru (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžo 34/2010 zo dňa 24.05.2011) je nutné zdôrazniť, že základná zásada správneho konania týkajúca sa spoľahlivo zisteného stavu veci (§ 3 ods. 4 veta prvá Správneho poriadku) vychádza najmä z testu, či si správny orgán splnil svoju povinnosť zabezpečiť potrebné podklady pre rozhodnutie; tzn. potrebnosť čo do postačujúceho rozsahu ako aj požadovanej kvality podkladov. V tomto konaní o priznaní preukazu ZŤP sa vyhotovuje lekárske posudky. Lekárske posudky predstavujú odborné posúdenie skutkového stavu písomnou formou, a tým, že zodpovedá na zákonom uložené úlohy (otázky), zásadným spôsobom rieši formou podkladu rozhodnutia aj predbežnú otázku vo vzťahu k skutočnostiam súvisiacim alebo vyvolaným zdravotným stavom žiadateľa o preukaz ZŤP. Postup vykonania potrebných konzultácií (spolupráce) a vyhodnotenia dostupných lekárskeho nálezu, je jedným z možných nástrojov orgánov konajúcich o nárokoch na peňažnú kompenzáciu a ich subjektívne nevyužitie je v rozpore s požiadavkou na aktívny prístup orgánov (§ 1 zák. č. 447/2008 Z. z. a § 3 ods. 3 Správneho poriadku) s následkom existencie skutkovej vady v lekárskom posudku, ktorý je základným podkladom rozhodnutia, na výskyt ktorej musí konajúci súd prihliadnuť (§ 250i ods. 3 O.s.p.).“

25. Je nepochybné, že žalovaný takto nepostupoval a nezabezpečil si podklady pre svoje napadnuté rozhodnutie, ktoré by vyhovovali hore naznačeným kritériám.

Základným nedostatkom posúdenia zdravotného stavu je neprehliadnuteľná kolízia záverov o schopnosti žalobcu sa prepravovať inou ako individuálnou prepravou medzi lekárske posudkami žalovaného a lekárskeho nálezu z ortopedickej ambulancie 18.12.2009.

26. Navyše, nakoľko pri napadnutom rozhodnutí je skutkový stav posudzovaný najmä na základe posudkov č. AA/2006/15004-GROPC žalovaného z 13.12.2006 a č. s.:AA/2012/13818-SSVOPC zo 04.09.2012 a z nich vyplývajúcich odborných stanovísk, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, lebo je schopný premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastupovať, vystupovať z neho a zvládnuť iné situácie v ňom, tak pristúpil Najvyšší súd k preskúmaniu ich zákonom stanovených náležitostí.

V zmysle prílohy č. 2 k zák. č. 447/2008 Z. z. zákonodarca k bodu II. „Záveru k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 zákona č. 447/2008 Z. z.“ stanovil povinnosť odôvodniť konkrétne znevýhodnenia (telesné, zmyslové, psychické) a akým spôsobom funkčné poruchy obmedzujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a uviesť druh odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 zák. č. 447/2008 Z. z.

27. Avšak z textu lekárskeho posudku zo 04.09.2012, hoci z posudku č. 05/649 (č. l. 26) ako aj z uvedeného lekárskeho nálezu MUDr. D. (č. l. 22) vyplýva celkom opačné odporúčanie, resp. záver, pre Najvyšší súd vyplýva bez bližšieho objasnenia záver o neodkázanosti žalobcu na individuálnu prepravu; t. j. ide o relevantné a navzájom si odporujúce skutočnosti, ktoré minimálne aj u odvolacieho súdu vyvolávajú na prvý pohľad pochybnosti o závere posudkového lekára, že zistený zdravotný stav je pre odkázanosť žalobcu uspokojivejší, ako tomu bolo v minulosti, čo posudkového lekára viedlo k záveru, že neexistuje už dôvod na uznanie odkázanosti žalobcu na individuálnu prepravu.

28. Za tejto situácie musel Najvyšší súd prístup posudkového lekára, že bez predvolania žalobcu posúdil jeho zdravotný stav označiť za postup nezodpovedajúci obsahu ustanovenia § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z. z., čo je však v zmysle hore uvedených záverov vadou konania, ktorá má nepochybne vplyv nielen na zákonnosť napadnutého rozhodnutia ale aj na prvostupňové rozhodnutie.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúmvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

29. Na základe uvedeného sa Najvyšší súd musí stotožniť s odvolacím argumentom žalobcu (bod č. 14), že posudkový lekár pri vypracovaní posudku nedostatočne vychádzal z predložených odborných lekárskeho nálezu, a pokiaľ aj z nich vychádzal, riadne ich nezohľadnil, a v texte posudku uvádzal tvrdenia, ktoré boli v rozpore s predloženými odbornými lekáskymi nálezmi, čo následne prevzal a uvádzal aj žalovaný v napadnutom rozhodnutí.

Žalovaný vo svojom napadnutom rozhodnutí neobjasnil dôvody, prečo takýto postup posudkového lekára posudzoval ako súladný so zákonom. Prečo za týchto okolností si žalovaný jeho závery obsiahnuté v jednotlivých lekárskeho posudkoch osvojil, resp. ich bez námietok akceptoval, to žalovaný v napadnutom rozhodnutí vôbec neobjasnil. Uvedená vada má aj svoj relevantný dopad na aplikáciu § 65 ods. 5 zák. č. 447/2008 Z. z., na ktorú nesprávnosť žalobca správne poukazoval.

30. Pri výskyte vady, ktorá môže ovplyvniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia, je nutné napadnuté rozhodnutie vrátiť na nové konanie a rozhodnutie vo veci žalovanému s požiadavkou, aby vadu odstránil a tým aj eliminoval jej negatívne pôsobenie na výsledky rozhodovacieho procesu.

Za týchto okolností je procesne neefektívne, aby sa odvolací súd zaoberal aj s ďalšími námietkami žalobcu, ktorých opodstatnenosť vzhľadom na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia nie je možné vykonaním súdneho prieskumu posúdiť. Tento evidentný nedostatok napadnutého rozhodnutia viedol Najvyšší súd k nutnosti zmeny rozsudku krajského súdu a k následnému uplatneniu zrušovacieho ustanovenia v zmysle § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p.

V.

31. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 1Sžso 2/2012, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchyľil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Bude preto úlohou žalovaného v ďalšom konaní zohľadniť závery odvolacieho súdu vo vzťahu k nutnosti posudzovania zdravotného stavu žalobcu, a pokiaľ dôjde k záveru, že je tento postup nutný a že zákon v tomto prípade umožňuje aj odňať preukaz žalobcovi, potom musí zvážiť jeho osobnú prítomnosť, na ktorej doteraz evidentne zotrval.

32. Najvyšší súd neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie

prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve nie sú generálne (§ 246 c ods. 1 O.s.p.) ale iba špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) prípustné opravné prostriedky, avšak pre ich uplatnenie v prejednávanej veci neboli splnené zákonné podmienky, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

33. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania vzniklo. Nakoľko si právny zástupca úspešného žalobcu svoje právo v zákonnej 3- dňovej lehote iba čiastočne uplatnil, bola mu priznaná nasledujúca náhrada.

Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá:

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právny zástupca žalobcu listom z 23. januára 2013 v zmysle vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. vyčíslil a Najvyšší súd uznal:

1.1. Trovy právneho zastúpenia na krajskom súde

1.1.1. prevzatie a príprava zastúp. (12) - 1 úkon práv. pomoci 127,16 €

1.1.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 7,63 €

1.1.2. podanie žaloby (12) - 1 úkon práv. pomoci 127,16 €

1.1.2.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 7,63 €

2. z náhrady DPH

tzn. v celkovej sume : 323,50 €

34. Zo súdneho spisu nevyplýva skutočnosť, že by žalobca zaplatil súdne poplatky za podanie žaloby. Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu priznanú náhradu trov.

35. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).